

JELENTÉS

**A BEKEY IMRE GÁBOR
BARLANGKUTATÓCSOPORT**

PÁL-VÖLGYI-BARLANGBAN VÉGZETT

2025. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

1. FELTÁRÓ TEVÉKENYSÉG

Kutatócsoportunk 2025. évben is a Pál – völgyi – barlang feltárását végezte. Idén is a Pentasix folyosó feletti járat bontása volt az egyik célunk, de több helyen is végeztünk próba bontásokat, illetve terepbejárásokat lehetséges újabb kutatási területek feltárása érdekében.

Egyelőre érdemi eredmény nélkül.

Tevékenységünket kb. 120 munkaóra befektetésével végeztük.

Denevér számlálás

Átfogó denevérszámlálás a Pál-völgyi-barlangban

A Pál-völgyi-barlangrendszer szűkebb értelemben vett Pál-völgyi tagjában telelő denevérek hagyományos állományfelmérésére idén is a szokásos időszakban, 2025. február 2-án került sor. A regisztrálás az eddigi gyakorlatnak megfelelően, a barlang denevérek által látogatott, kb. 6 km-es „központi” zónájára terjedt ki és az állatok érintése nélkül, kizárólag szemre-vételezéssel történt. Ebben most 7 brigádban összesen 20 fő vett részt, köztük két, faj-határozásban jártas szakember is – ők a kiépített útvonalon és a csatlakozó Vészkijárat-hasadékbán, illetve a Decemberi-szakaszban segítették a munkát.

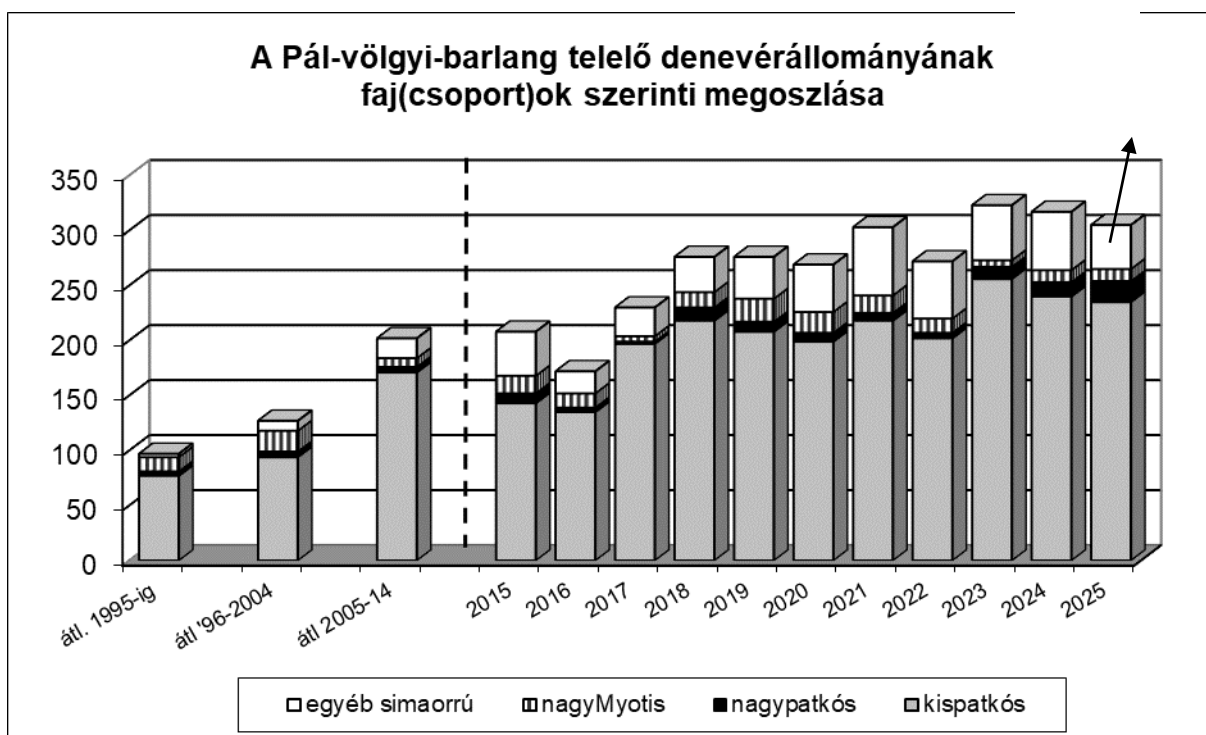
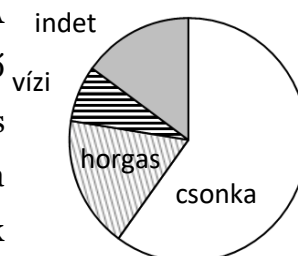
A felmérés idén **összesen 305 példányt** eredményezett, azaz sorozatban immár harmadik esztendeje sikerül 300 pld feletti létszámot regisztrálnunk. A denevérek barlangszakaszok és fajcsoportok szerinti megoszlása az alábbi volt:

barlangszakasz	kis	nagy	nagy Myotisok	kistermetű simaorrú fajok	Összesen
	patkósdenevér				
Régi Rész	118	2	9	10	139
Decemberi- szakasz	87	12	2	28	129
Térképész-ág	9	4	-	-	13
Déli-szakasz	10	1	-	2	13
Negyedik Negyed	5	-	-	-	5
Keleti-zóna	2	-	-	-	2
Jubileumi-előtér	4	-	-	-	4
Összesen	235	19	11	40	305

A **fajösszetételt** (1. ábra) tekintve, az állomány több mint kétharmadát változatlanul a **kis patkósdenevérek** (*Rhinolophus hipposideros*, **235 pld**, 77,0%) alkották. Mellettük – a 2010 óta tapasztaltakkal összhangban – ismét jelentős arányt (13,1%) képviseltek a **kisebb termetű simaorrú** fajok. **40** észlelt példányukból 34-et látott szakember is – közülük 24 csonkafülű denevérnek

(*Myotis emarginatus*), 7 horgasszőrű denevérenek (*Myotis nattereri*), 3 pedig vízi denevérenek (*Myotis daubentoni*) bizonyult.

A **nagy patkósdenevérek** (*Rhinolophus ferrumequinum*) idei létszáma viszont meglepően magas volt: e **19** példány (6,2%) újabb rekordot, a tavalyi 13 pld-os csúcs másfélszeresét jelenti. Sajnos azonban a 2018-2022 között rendszeresen észlelt, N 8777 gyűrűszámú nőtény most sem került látótérbe. A 2003-ig az állomány második legnépesebb csoportját képviselő **nagy Myotis**-okból ismét csak **11-et** észleltünk (3,6%), vagyis állandósulni látszik az a tendencia, hogy ők már a nagypatkósoknál is alacsonyabb számban telelnek itt. Közülük hatot sikerült faj-szinten is meghatározni, ezek mind hegyesorrúak (*Myotis blythi*) voltak Gyűrűs egyedet most közöttük sem láttunk.

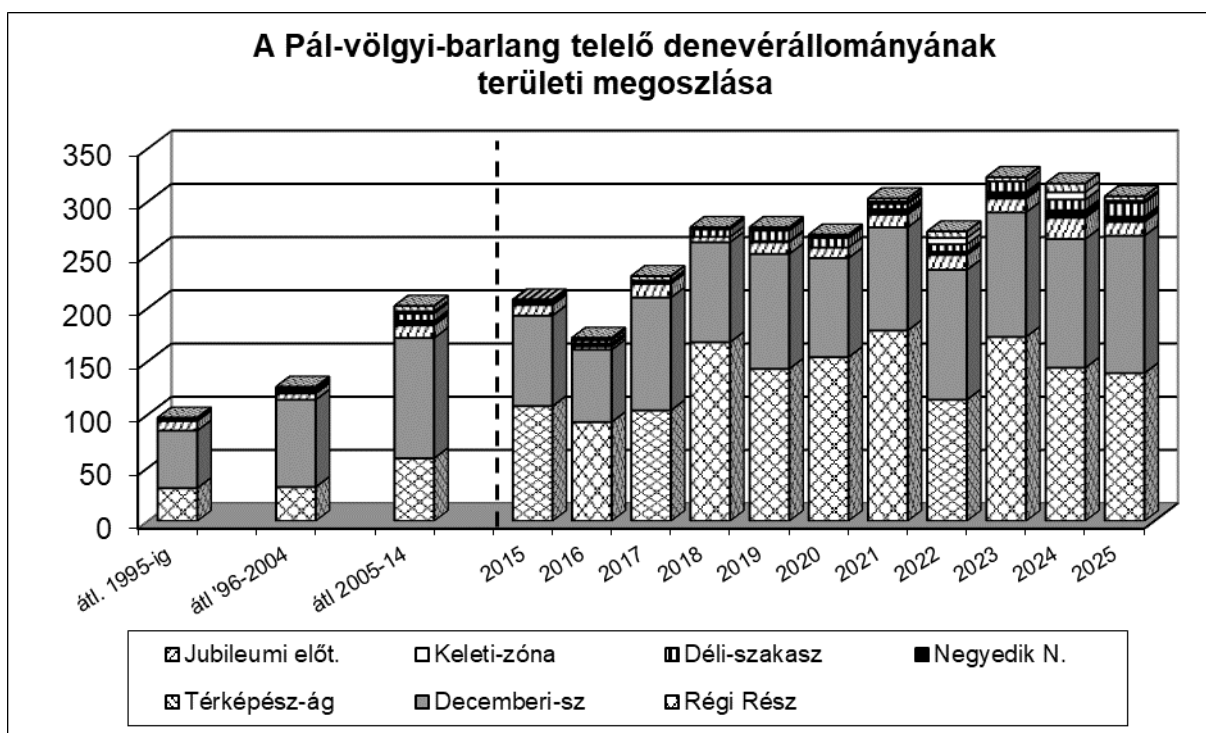

2. ábra

Az állomány **területi megoszlását** (2. ábra) illetően újszerű tapasztalatokról nem számol-hatunk be. A legtöbb denevér (mint 2015 óta szinte minden esztendőben) ismét a **Régi Részen** volt, itt most összesen **139** egyed tartózkodott (45,6%); ennél többet a megelőző hat évben már ötször is észleltünk. Ezen belül a legnagyobb „népsűrűséget” – immár 12 éve következetesen – az évente csupán az átfogó számlálás alkalmával felkeresett *Vészkiárat-hasadék* alatt tapasztaltuk (42

pld). De viszonylag sok denevért, 31 pld-t láttunk a kiépített-kivilágított túraútvonalon is, ebből 11 a kijárat előtti *Bekey-folyosóban* függeszkedett.

A 2015 előtt következetesen az állomány zömét (átl. 60 %-át) magába foglaló **Decemberi-szakaszon** idén összesen **129** egyedet regisztráltunk (42,3%) – ennél többet itt utoljára 2007-ben észleltünk (160 pld). A mindig is gyérebben lakott egyéb barlangrészek közül a **Térképész-ágban** és a **Déli-szakaszon** egyaránt **13-13** példány (4,3-4,3%) tartózkodott, ez az előbbi esetében viszonylag alacsony létszámnak, az utóbbinál viszont a második legmagasabb eddigi értéknek

felel meg (itt a csúcs 2007-ben 18 pld volt).

3. ábra

A fennmaradó három szakaszon most is csak néhány denevért észleltünk: **Negyedik Negyed 5** pld (1,6%), az **1993-ban feltárt Jubileumi-előtér 4** pld (1,3%), **Keleti-zóna 2** pld (0,7%); e szakaszok csúcslétszáma egyébként 9, 17, ill. 7 egyed volt (2010-ben, 2006-ban, ill. tavaly).

.....
A fentiekkel egyidejűleg, a rendszer másik két „denevéres” tagjában is végeztek az ott kutatók denevérszámlálást. Ez a **Harcsaszájú-barlangban** újabb csúcslétszámot: **összesen 308 példányt** eredményezett, amelyen belül az észlelt 262 kis- és 11 nagy patkósdenevér szintén az eddigi legmagasabb érték. A simaorrú denevéreket itt 28 hegyesorrú és 6 közönséges denevér, valamint 1 szürke

hosszúfülű denevér képviselte, ami viszont jelentősen alatta marad e fajcsoportok ottani csúcslétszámának (2021-ben 45 pld, illetve 2016-ban 9 pld).

A **Hideg-lyuk** kutatói is jó eredményekről számolhattak be. A most észlelt 62 kis- és 5 nagy-patkós, illetve 1 nagytermetű simaorrú denevér, azaz **összesen 68 példány** ott az eddigi harmadik legmagasabb érték.

A **Pál-völgyi-barlangrendszer** regisztrált telelő állománya 2025. február 2-án tehát – bő százzal meghaladva a tavalyi 573 pld-os csúcsot is – **mindösszesen 681 példány** volt (559 kis és 35 nagy patkósdenevér, 41 kis- és 46 nagytermetű simaorrú denevér). Ez a kis- és nagypatkósok tekintetében is újabb rekordokat jelent, viszont a simaorrú fajok esetében jóval elmarad a 2021. évi csúcstértékektől (akkor 63 nagy *Myotis* és 72 egyéb simaorrú denevér).

Takácsné Bolner Katalin

2025. február 15.

Tóth Attila kutatásvezető. Ig. szám: 2014/280